



การพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูป  
บ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร

The Development of Cookie Dessert Trademark and Package  
for Bantung - Huntra Food Processing Community Enterprise in Kamphaengphet

พจน์ธรรม ณรงค์วิทย์<sup>1</sup> พบพร เอี่ยมใส<sup>2</sup> กนิษฐา ดีคง<sup>3</sup> และ จิราพร รอดคุ่ม<sup>4</sup>  
Pajtom Narongwit<sup>1</sup> Pobphorm Iamsai<sup>2</sup> Kanittha Deekhong<sup>3</sup> and Jiraporn Rodkum<sup>4</sup>

- <sup>1,2</sup>อาจารย์ประจำโปรแกรมเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร  
<sup>3</sup>นักศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร  
<sup>4</sup>อาจารย์ ภาควิชาออกแบบ สาขาเครื่องประดับอัญมณีและโลหะรูปพรรณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบบรรจุภัณฑ์เดิมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการบรรจุแบบถุงใสและแบบกล่องพลาสติกใสสำเร็จรูป ซึ่งพบปัญหาด้านการเก็บรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และไม่สามารถปกป้องผลิตภัณฑ์ได้จากการขนส่ง จากข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีการปรับปรุงชื่อแบรนด์ของกลุ่มชุมชนที่เป็นชื่อตามที่มาของผู้ก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา เพื่อเป็นเรื่องราวในการนำเสนอของที่มาของกลุ่ม โดยให้ชื่อว่า ลิมา คุกกี (Leema Cookies) และใช้องค์ประกอบของตราสัญลักษณ์ เป็น รูปภาพของนกและปลา เพื่อแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ภายในกลุ่มชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามประวัติความเป็นมา ทุ่งหันตรา มีชื่อเรียกเดิมว่า วังกาหัน ซึ่งสื่อความหมายถึงความเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ขนาดที่มีสัตว์ปีกบินผ่านยังต้องหันมาเชยชม ดังสุภาษิตว่า ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว รูปแบบของตราสัญลักษณ์ของแบรนด์ลิมา คุกกี กลุ่มชุมชนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรใช้สีเหลือง และสีแดง ซึ่งเป็นแม่สี ซึ่งสื่อไปถึงจุดเริ่มต้นของชุมชนและจุดเริ่มต้นของการพัฒนาต่อยอดไปสู่ความยั่งยืนของกลุ่ม และเห็นควรในการออกแบบบรรจุภัณฑ์รูปแบบใหม่ ที่สามารถเปิดรับประทานได้ง่ายขึ้นรูปแบบการออกแบบกลุ่มชุมชนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี 5 รูปแบบ ได้แก่ แบบซองขนาดเล็ก ขนาด 25 กรัม แบบกล่องขนาดเล็ก สำหรับคุกกี 4 รสชาติ ขนาด 50 กรัม แบบกล่องขนาดกลางสำหรับคุกกี 4 รสชาติ ขนาด 100 กรัม แบบแพ็ครวมกล่อง แยกรสชาติ สำหรับซื้อฝาก ขนาด 120 กรัม และแบบกล่องตามเทศกาลอย่างน้อย 1 เทศกาล ขนาด 260 กรัม ด้วยผู้บริโภคมีวัตถุประสงค์ในการซื้อผลิตภัณฑ์ขนมคุกกีแตกต่างกัน ทั้งซื้อรับประทานเอง ซื้อรับประทานทั้งครอบครัว และซื้อเป็นของฝาก ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบ โดยกำหนดให้มีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์และฉลากสินค้าที่ครบถ้วนถูกต้อง ตามความต้องการของกลุ่มชุมชน มีความสะดวกสบายต่อการใช้งาน และมุ่งเน้นการออกแบบที่สามารถสร้างความน่าสนใจและจดจำของสินค้าตามอัตลักษณ์ของกลุ่มชุมชน

คำสำคัญ: ขนมคุกกี / ลิมา คุกกี / ออกแบบ / ลวดลาย

Abstract

The research Logo and Packaging development by The Food Processing products Small and Micro Community Enterprise at Ban Trung Han Tra, Kamphaeng Phet Province. The research aimed to develop Logo and Packaging Cookie. The finding format product was plastic containers bag and plastic containers box whereof the problems about preservation of product quality and



รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5  
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

cannot protect the products in transit. In – depth interview Small and Micro Community Enterprise have consistent comments to reorganize brand name that the brand name of the community named by Group Founder. It is presentation of the story group. Their name group is Leema Cookies and the logo use element is birds with fish, Represents abundance of areas within the community. Especially the story of Ban Trung Hun Tra original name was Wang Kra Han. The meaning of a brand name is fertility, until the poultry interested this place as a proverb like a fertile Land of milk & honey. The pattern of color the Leema Cookies in the consistent comments of community should use yellow and red which was Primary colors, the media reaches the beginning of the community. And the beginning of a sustainable development of the group and change the new packaging can be opened easily to consume. It was re commended that there should be 5 types of cookie desserts. Including a small envelope size 25 g, Small box for 4 flavors of cookies, 50 g, Medium size cookie box for 100g cookies, Pack of 120 g And at least one festive box of 260 g because consumers are aiming to purchase different cookie dessert products such as Buy to eat by yourself, Buy to eat whole family and buy as souvenirs. The researcher has performed the design detail of product and label according to the needs of the community, convenient to use, focus on design that can create interesting and remember the product, according to the identity of the community.

**Keyword:** Cookie /Leema Cookies/ Design/ Tracery

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร เป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรประกอบอาชีพปลูกข้าวและเป็นกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อื่นๆ เริ่มก่อตั้งในวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ.2542 สมาชิกเริ่มก่อตั้ง 15 คน ประธานกลุ่ม นางสมบุญ บัวแพง มีที่ทำการกลุ่มที่ศาลาเอนกประสงค์ตั้งอยู่ที่บ้านทุ่งหันตรา หมู่ที่ 10 ตำบลวังแฉม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชรปัจจุบันมีสมาชิกกลุ่ม 30 คน กลุ่มแม่บ้านบ้านทุ่งหันตรามีการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร จากพืชผลทางการเกษตรของกลุ่มหมู่บ้านไปในรูปแบบผลิตภัณฑ์อาหารต่างๆ เช่น ผลิตภัณฑ์คุกกี้ กล้วย และคุกกี้เนย ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร ได้ทำผลิตภัณฑ์คุกกี้ออกมาหลากหลายรสชาติ ไม่ว่าจะเป็นรสเนย รสชา รสนมและรสข้าว เป็นต้น (สมบุญ บัวแพง, 2560, สิงหาคม 13)

บรรจุภัณฑ์ที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการขายให้กับผลิตภัณฑ์เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร การหีบห่อผลิตภัณฑ์ที่สวยงามจะสามารถช่วยดึงดูดผู้บริโภค นอกจากนั้นยังช่วยในการขนส่งและจำหน่ายสินค้า ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการบรรจุภัณฑ์ เพื่อทำหน้าที่ป้องกันผลิตภัณฑ์จากสภาวะสิ่งแวดล้อมภายนอกและรักษาคุณภาพผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เหล่านั้น มิให้เสียหายจากการปนเปื้อนจากฝุ่นละออง แมลง คน ความชื้น ความร้อน แสงแดด การปลอมปน และเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ไว้ให้นานที่สุด ที่มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งก่อให้เกิดความสะดวกในการนำผลิตภัณฑ์ออกใช้ นอกจากนี้บรรจุภัณฑ์ยังมีส่วนในการดึงดูดและสร้างการจดจำ ตลอดจนเข้าถึงความหมายและคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์และเป็นตัวชี้บ่งและสื่อสารรายละเอียดสินค้าแหล่งที่มา ดึงดูดผู้บริโภค แสดงถึงภาพลักษณ์ และเพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์มากขึ้นและเร่งรัดให้เกิดความต้องการเพื่อผลทางการตลาดอีกด้วย ซึ่งกลุ่มแม่บ้านกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร ได้มีการทำและพัฒนาขนมคุกกี้หลากหลายรสชาติ ไม่ว่าจะเป็นรสเนย รสชา รสนม เป็นต้น ตามความต้องการของตลาด ซึ่งยังไม่มีการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่มีความเหมาะสม เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าและดึงดูดกลุ่มผู้บริโภคและการตลาดได้เท่าที่ควร ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา ได้ให้ความสำคัญกับบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์คุกกี้เป็นอย่างยิ่ง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความเหมาะสม ผลักดันให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถจำหน่ายเป็นของฝากได้อย่างสมภาคภูมิ รวมถึงยังสามารถช่วยถนอมอาหารของผลิตภัณฑ์คุกกี้ได้ในบางส่วน

จากสภาพของรูปแบบบรรจุภัณฑ์เดิมของคุกกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีกระบวนการบรรจุภัณฑ์ที่ใช้วิธีการที่ใส่ถุงพลาสติกแล้วปิดถุงด้วยการเย็บปากถุงไว้ด้วยที่เย็บกระดาษ



## รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

ซึ่งลักษณะบรรจุภัณฑ์เดิมนั้น ไม่สามารถที่จะระบุรายละเอียดของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ได้เท่าที่ควร รวมถึงยังขาดในเรื่องความสวยงาม การดึงดูด ความน่าสนใจของผู้บริโภค รวมถึงการถนอมอาหารต่างๆ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร เพื่อช่วยยกระดับผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้า การจัดเก็บและการรักษา สะดวกต่อการจัดส่งและสะดวกต่อการแยกประเภท และจัดหมวดหมู่ สามารถช่วยดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และสร้างจุดเด่นให้กับชุมชน ทำให้กลุ่มชุมชน เป็นแนวทางให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชรสามารถนำรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ไปต่อยอดสู่การส่งเสริมการขายให้กับชุมชนและเกิดแนวทางการสร้างความยั่งยืนในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้สามารถก้าวสู่ตลาดที่ใหญ่ขึ้น

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร

### ขอบเขตการวิจัย

#### ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มประชากร ของเรื่องการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร ผู้วิจัยได้เลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ตามวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร แบ่งเป็น 2 กลุ่มโดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง เพื่อการสัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร

ประชากร ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ขนมคุกกี้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชรจำนวน 5 คน

- นางสาวบุษกร บัวแพง ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา
- นางจง พิมพา รองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา
- นางสาวจันทิมา บัวแพง เภรณญิกสมาชิกรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา
- นางน้ำค้าง สามบุญขึ้น ปฎิคมสมาชิกรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา
- นางแฉล้ม เกาสี กรรมการสมาชิกรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา

#### เครื่องมือในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น (questionnaire) เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการและความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบ ของการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร

### กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชรในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ มาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของ (นพพรณ ชิวอารี, 2555, หน้า 7)

1. ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์



## รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

2. ด้านการบรรจุได้ตามต้องการและเหมาะสม
3. ด้านอำนวยความสะดวก
4. ด้านการใช้งาน เช่น การเปิด - ปิด
5. ด้านส่งเสริมการจัดจำหน่าย
6. ด้านรูปแบบนำเสนอใจจดจำของสินค้า

### วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิ เพื่อเป็นแนวทางของชนมชนมคูกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เครื่องมือประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ และเครื่องมือประเมินความพึงพอใจ

ขั้นตอนที่ 3 หาความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อให้ได้เครื่องมือการวิจัยที่มีความเที่ยงตรง มีประสิทธิภาพในการใช้ในงานวิจัยในขั้นตอนการลงพื้นที่ เพื่อเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากแหล่งข้อมูล โดยการลงพื้นที่ไปสอบถามจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จำเป็น นำมาปฏิบัติการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ชนมคูกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร

ขั้นตอนที่ 5 สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อที่จะนำมาปฏิบัติการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ชนมคูกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร

ขั้นตอนที่ 6 ปฏิบัติการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ชนมคูกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชรโดยการออกแบบร่างการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ชนมคูกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร จำนวน 5 รูปแบบ

### สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร จำนวน 5 ท่าน

จากการวิเคราะห์รูปแบบทั้งหมดของตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ชนมคูกี้ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร โดยใช้วิธีการวัดขนาด บรรจุภัณฑ์ชนมคูกี้และสัมภาษณ์ถึงรายละเอียด เพื่อการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ชนมคูกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร มีผลการสังเกต ดังนี้



รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5  
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร

ลำดับ	รูปภาพ	รสชาติ	ประเภท	น้ำหนัก (หน่วย/ก.ก)	ราคา บาท (ปลีก/ส่ง)
1		คุกกี้เนยสด	แบบกล่องใส ขนาด กว้างx ยาวxสูง 5x4.5x2	6	10
2		คุกกี้นมสด	แบบกล่องใส ขนาด กว้างx ยาวxสูง 10x9.5x2	45	25
3		คุกกี้นมสด	แบบถุงใส ขนาด กว้างx ยาว 21x10	120	49

ผลจากการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 5 ท่าน ตามกรอบแนวคิดด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ พบว่า

ด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์เดิมและแนวทางพัฒนา พบว่า ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบบรรจุภัณฑ์เดิมมีการบรรจุแบบถุงใสและแบบกล่องพลาสติกใสปกติ ดังตารางที่ 1. ซึ่งพบปัญหาด้านการเก็บรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไม่คงอยู่ได้นาน และไม่ปกป้องผลิตภัณฑ์ได้ เนื่องจากเดิมใช้เป็นการปิดผนึกโดยใช้เทปใสปิดบริเวณปากถุง ทำให้อากาศสามารถเล็ดลอดเข้าไปในตัวสินค้าได้ง่าย อีกทั้งยากต่อการเปิดปากถุงเพื่อการรับประทาน และโอกาสทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดความเสียหายก่อนการบริโภค จึงสมควรออกแบบบรรจุภัณฑ์รูปแบบใหม่ ที่สามารถเปิดรับประทานได้ง่าย เช่น หากเป็นบรรจุภัณฑ์แบบกล่อง ควรมีลิ้นในการเปิดกล่องเพื่อรับประทาน หากเป็นบรรจุภัณฑ์แบบถุงพลาสติกก็ควรมีรอยฟันปลาบริเวณปากถุงเพื่อการเปิดถุงรับประทานได้ อีกทั้งควรมีการปิดรักษาผลิตภัณฑ์ที่แน่นหนา เช่น การใช้เครื่องซีลถุงแบบพลาสติก เพื่อถนอมคุณค่าของผลิตภัณฑ์ให้อยู่ได้ยาวนานมากยิ่งขึ้น โดยมีความเห็นสอดคล้อง ให้ยึดรูปแบบการออกแบบตามขอบเขตการออกแบบที่ผู้วิจัยได้กำหนดทั้ง 5 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ 1 แบบซองขนาดเล็ก ขนาด 25 กรัม

รูปแบบที่ 2 แบบกล่องขนาดเล็ก สำหรับคุกกี้ 4 รสชาติ ขนาด 50 กรัม

รูปแบบที่ 3 แบบกล่องขนาดกลางสำหรับคุกกี้ 4 รสชาติ ขนาด 100 กรัม



รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5  
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รูปแบบที่ 4 แบบแพ็คเกจรวมกล่อง แยกรสชาติ สำหรับซื้อฝาก ขนาด 120 กรัม

รูปแบบที่ 5 แบบกล่องตามเทศกาลอย่างน้อย 1 เทศกาล ขนาด 180 กรัม

ซึ่งทุกรูปแบบจะต้องประกอบด้วยกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ และฉลากสินค้า สัญลักษณ์ต่างๆ แสดงให้เห็นถึงต้นแหล่งผลิต และรายละเอียดการสั่งซื้อ เพื่อส่งเสริมการขาย รูปแบบของตราสัญลักษณ์มี 1 โครงสร้าง 1 กราฟิก และรูปแบบของบรรจุภัณฑ์มี 5 โครงสร้าง 17 กราฟิก

เนื่องจากรูปแบบบรรจุภัณฑ์ทั้ง 5 รูปแบบนี้ เป็นรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่กลุ่มยังไม่มี และมีความต้องการในการพัฒนา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร จึงมีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรออกแบบตามรูปแบบที่กำหนดทั้ง 5 รูปแบบนี้ให้เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการรักษาผลิตภัณฑ์ให้อยู่ได้ยาวนาน

ด้านชื่อและตราสัญลักษณ์ของชุมชน พบว่า ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรใช้ชื่อแบรนด์ของกลุ่มชุมชนที่เป็นชื่อตามที่มาของผู้ก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จำนวน 5 ท่าน ซึ่งมี 2 ท่านที่ดูแลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา ซึ่งเป็นการให้เกียรติแก่ผู้ก่อตั้งและยังเป็นเรื่องราวในการนำเสนอของที่มาของกลุ่มได้ดี โดยให้ชื่อแบรนด์ขนมคุกกีว่า ลีมาคุกกี้ (Leema Cookies) ใช้ลักษณะตัวอักษรแบบประดิษฐ์ที่ไม่เป็นทางการ แต่มุ่งเน้นให้เกิดความรู้สึกน่ารับประทาน อีกทั้งใช้ลักษณะของตราสัญลักษณ์ของแบรนด์คุกกีลีมา เป็นภาพประกอบที่เป็นรูปนกและปลา มาผสมผสานกันออกแบบใหม่ให้ เป็นสัญลักษณ์ของแบรนด์คุกกีลีมา เนื่องจากนกสื่อถึงชื่อของหมู่บ้านในอดีตที่ชื่อว่าวังกาหัน แต่การใช้รูปของอีกานามาใช้เป็นตราสัญลักษณ์อาจจะดูไม่เหมาะสม เนื่องจากในความเชื่อผู้ใหญ่วางงานยังมีมุมมองว่าเป็นสัตว์ที่ไม่เป็นสิริมงคล จึงใช้รูปประกอบในลักษณะของสัตว์ปีกและนกสายพันธุ์อื่นๆ ที่มีความเหมาะสมและน่ารัก และสัญลักษณ์รูปปลาที่จะใช้ควรใช้เป็นรูปประกอบของแบรนด์คุกกีลีมา ควรแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์ ดังเช่นคำเปรียบที่ว่า ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว และใช้องค์ประกอบของรูปนก เพื่อสื่อให้เห็นถึงความเป็นหมู่บ้าน ความอุดมสมบูรณ์ และนอกจากนั้นของกลุ่มชุมชนมีความเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบของตราสัญลักษณ์ของแบรนด์ลีมา คุกกี้ และสีของบรรจุภัณฑ์มีความสอดคล้องกัน โดยใช้รูปแบบของสีที่มีการตกลงกันภายในกลุ่มว่าอยากใช้สี คือ สีเหลือง และสีแดง เข้ามาเป็นส่วนประกอบเป็นตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ เนื่องจากสีเหลือง สีแดง เป็นดั้งเดิมสี ซึ่งสื่อไปถึงจุดเริ่มต้นของชุมชนและจุดเริ่มต้นของการพัฒนาต่อยอดไปสู่ความยั่งยืนของกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจะต้องออกแบบตราสัญลักษณ์ที่มีองค์ประกอบของแม่สี โดยจัดลำดับการใช้สีให้มีจัดลำดับเหมาะสมแก่การใช้งานและไม่เกิดผลกระทบต่อผู้บริโภค เช่น การหลีกเลี่ยงการใช้สีที่ฉูดฉาดมากเกินไป

องค์ประกอบโดยรวมของบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่

ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์ขนมคุกกี พบว่า ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การออกแบบบรรจุภัณฑ์และการหีบห่อบรรจุขนมคุกกีต้องสามารถปกป้องสินค้าภายในให้อยู่ในสภาพดีได้ การป้องกันการแตกหักของขนมคุกกี ความชื้นของขนมให้มีความกรอบ อร่อยและรสชาติดีได้ บรรจุภัณฑ์มีความแข็งแรง ทนทาน และมีความเหมาะสมของการขนส่งที่ดี รวมทั้งจะต้องมีต้นทุนในการผลิตให้ต่ำที่สุด เพื่อจะได้มีกำไรจากการขายให้มากที่สุด การเปิด - ปิด สะดวก สวยงาม แลดูมีคุณภาพมาก จะสื่อให้เห็นถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ภายในว่าดี มีคุณภาพและได้มาตรฐานที่ดี จะช่วยในการสร้างมูลค่าให้แก่ตัวผลิตภัณฑ์มากขึ้น



รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5  
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร



ภาพที่ 1 การสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร จำนวน 5 ท่าน

รูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร จำนวน 5 ท่าน

ผลจากการสัมภาษณ์ ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของนวพรรณ ชิวอารี (2555, หน้า 7) มาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร จำนวน 5 ท่าน เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ.2561

รูปแบบบรรจุภัณฑ์เดิม และแนวทางพัฒนามีความต้องการให้เป็นรูปแบบใด ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรพัฒนาในเรื่องของตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ ควรใช้ลักษณะตัวอักษรแบบประดิษฐ์ที่ไม่เป็นทางการ แต่มุ่งเน้นให้เกิดความรู้สึกน่ารับประทาน ส่วนเนื้อหาควรมีหลักองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมและควรมีบรรจุภัณฑ์ที่ดี เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถติดต่อกับได้ และบรรจุภัณฑ์มีการปกป้องผลิตภัณฑ์ที่อยู่ภายใน ให้ปลอดภัยจากแรงกระแทก แรงกดทับที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการขนส่ง การเก็บรักษา แสงแดด ความชื้น และความร้อน จนกระทั่งสินค้าถึงมือผู้บริโภคอย่างปลอดภัย

ชื่อของตราสัญลักษณ์ของกลุ่มชุมชน ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรใช้ชื่อแบรนด์ของกลุ่มชุมชนที่เป็นชื่อตามที่มาของผู้ก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา ซึ่งเป็นการให้เกียรติแก่ผู้ก่อตั้งและยังเป็นเรื่องราวในการนำเสนอของที่มาของกลุ่มได้อย่างดี โดยให้ชื่อแบรนด์ขนมคุกกีว่า ลีมา คุกกี (Leema Cookies)

จุดเด่นของกลุ่มชุมชน ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ประวัติเรื่องราวของชุมชนเกี่ยวกับหมู่บ้านบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร เช่น รูปภาพและปลา รวมทั้งการก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร

องค์ประกอบโดยรวมของบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร

**ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์** ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นวัสดุกระดาษลูกฟูกและวัสดุแบบถุงพลาสติกในการผลิต เพราะต้นทุนต่ำจึงเหมาะสมใช้ในการผลิต สามารถปกป้องผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี

**ด้านการบรรจุสินค้าภายในบรรจุภัณฑ์** ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรใช้เป็นกระดาษรองขนมแบบกระแทกจิบบรรจุผลิตภัณฑ์ภายในให้มีความน่ารับประทานและสะดวกในการถือได้เป็นอย่างดี

**ด้านการอำนวยความสะดวก** ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรมีหูหิ้วในตัวบรรจุภัณฑ์ในการถือจับให้สะดวกสบายต่อผู้บริโภคในขนาดของกล่องที่มีขนาดใหญ่เกิน

**ด้านการใช้งานบรรจุภัณฑ์** ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีตัวล็อกในตัวบรรจุภัณฑ์ สามารถ เปิด - ปิด ได้สะดวกในการรับประทานขนมคุกกี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกาฬงเพชร



รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5  
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

**ด้านรูปแบบนำเสนอใจจดจำของสินค้า** ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรใช้สีที่ต้องสอดคล้องกับชุมชน และประสมประสานอย่างกลมกลืนกับองค์ประกอบอื่น ควรใช้สี 2 สี คือ สีเหลือง และสีแดง ซึ่งเป็นสีที่มีความหมายดีของชุมชน และนำจดจำของสินค้าต่อผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีการออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้อ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร ให้มีอัตลักษณ์เกี่ยวกับเรื่องราวของชุมชน เช่น ภาพนก ภาพปลา ซึ่งภาพที่นำมาใช้นี้เป็นภาพที่ความเหมาะสมกับตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้อ ควรเป็นแบบของและกล่องที่สามารถปกป้องผลิตภัณฑ์ เช่น การแตกหักและความชื้น ซึ่งจะช่วยให้สะดวกในการขนส่งและการจัดจำหน่าย อีกทั้งสมควรมีการออกแบบให้มี ลวดลาย และสีเส้น ที่สวยงามสอดคล้องกับตัวผลิตภัณฑ์และสื่อความหมายในเชิงอัตลักษณ์ ดึงดูดให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจต่อตัวผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น แต่ทางตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีความเห็นสมควรว่าควรมีการใช้ vector ตัวการ์ตูนและกราฟิกประกอบตราสินค้าด้วย เนื่องจากจะได้มีความสอดคล้องและดูน่าดึงดูดต่อตัวผลิตภัณฑ์มาก และในบรรจุภัณฑ์มีภาพประกอบเป็นรูปภาพจริงๆ ที่จะสื่อถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชรได้มากยิ่งขึ้น และวัตถุประสงค์ของตราสินค้า ที่ต้องการให้มีการส่งเสริมการขายต่อผลิตภัณฑ์ แต่ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร ต่างมีความเป็นเห็นพ้องว่าต้องมีการใช้สีเส้นให้เหมาะสมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร เช่น การใช้สีเหลืองและสีแดง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสีประจำของผลิตภัณฑ์

จากการสังเกต ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร เบื้องต้นพบว่า ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีความสนใจเรื่องของรูปแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์คุกกี้อที่แสดงถึงเชิงอัตลักษณ์ที่เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งจากการสัมภาษณ์ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 5 คน พบว่า ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร จำนวนทั้งหมด 5 คน ชอบรูปแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์คุกกี้อที่แสดงถึงเชิงอัตลักษณ์ ทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์จากการสังเกต และสัมภาษณ์ ตัวแทนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การปกป้องผลิตภัณฑ์ ควรใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นวัสดุกระดาษแข็งและวัสดุแบบพลาสติกในการผลิต และมีองค์ประกอบตามหลักของบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม มีข้อมูลให้ผู้บริโภคสามารถติดต่อได้ ในการส่งเสริมการขายของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบรรจุสินค้าภายในบรรจุภัณฑ์ ควรมีกระดาษรองขนมแบบกระแทกมาบรรจุผลิตภัณฑ์ภายในให้มีความน่ารับประทาน ด้านการอำนวยความสะดวก ควรมีหูหิ้วในตัวบรรจุภัณฑ์ในการถือจับให้สะดวกสบายต่อผู้บริโภค ด้านการใช้งานบรรจุภัณฑ์ ควรใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีตัวล็อกสำหรับบรรจุภัณฑ์ สามารถ เปิด – ปิด ได้สะดวกในการรับประทานขนมคุกกี้อ ด้านรูปแบบนำเสนอใจจดจำของบรรจุภัณฑ์ ในด้านของสีกล่องบรรจุภัณฑ์ กลุ่มชุมชนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรใช้เป็นลักษณะของสีที่มีความเป็นธรรมชาติ โดยคำนึงถึง รสชาติของขนมคุกกี้อ เช่น คุกกี้อเนย ควรใช้เป็นสีเหลือง คุกกี้องา ควรใช้เป็นสี เทา-ขาว เป็นต้น โดยการออกแบบบรรจุภัณฑ์ต้องเลือกใช้สีให้เหมาะสม และไม่โดดเด่นไปกว่าตราสัญลักษณ์

ด้านการออกแบบตราสัญลักษณ์ กลุ่มชุมชนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรใช้องค์ประกอบของตราสัญลักษณ์ เป็น รูปภาพของนกและปลา เพื่อแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ภายในกลุ่มชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามประวัติความเป็นมาทุ่งหันตรา มีชื่อเรียกเดิมว่า วังกาหัน ซึ่งสื่อความหมายถึงความเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ขนาดที่มีสัตว์ปีกบินผ่านยังต้องหันมาเชยชม ดังสุภาษิตว่า ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว จึงเกิดการถ่ายทอดรูปแบบตราสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ และสัตว์ปีก โดยกลุ่มชุมชนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรให้ นก เป็น





รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5  
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตัวแทนของสัตว์ปีก และให้ ปลา เป็นตัวแทนของความอุดมสมบูรณ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร ใช้ลักษณะตัวอักษรแบบประดิษฐ์ที่ไม่เป็นทางการ แต่มุ่งเน้นให้เกิดความรู้สึกน่ารับประทาน ตัวอักษรมีรูปแบบและขนาดที่เหมาะสม และสอดคล้องกับระยะในการอ่าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมด้านการใช้สีได้อย่างสอดคล้องกัน และประสมประสานอย่างกลมกลืนกับองค์ประกอบอื่น มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ควรใช้สี 2 สี คือ สีเหลือง และสีแดง ซึ่งเป็นสีที่มาจากความเห็นสอดคล้องกันภายในชุมชน เนื่องจากมีเรื่องราวที่ผูกพันกับผลิตภัณฑ์ในชุมชนมาแต่ก่อนเดิม และเป็นสีที่กลุ่มชุมชนใช้กับบรรจุภัณฑ์เดิมมาโดยตลอด ทำให้มีกลุ่มผู้บริโภคบางกลุ่มที่มีการจดจำในด้านของสีบรรจุภัณฑ์เดิมเป็นทุนเดิม ด้านการจัดวางองค์ประกอบที่ถูกต้องตามหลักการจัดวางองค์ประกอบอ่านได้ง่าย ควรใช้รูปภาพประกอบสอดคล้องกัน เป็นจุดเด่นในการจัดวางองค์ประกอบ เพื่อให้ผู้ใช้ผู้บริโภคได้เห็นชัดเจนและน่าสนใจในการซื้อรับประทานขนมคุกกี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัย ได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 5 รูปแบบ และแก้ไขปรับปรุงให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มชุมชน ดังนี้



ภาพที่ 2 แบบร่างชุดผลิตภัณฑ์ขนมคุกกี ลิ้มมา



รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5  
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร



ภาพที่ 3 แบบร่างตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ขนมคุกกี้อีมา



ภาพที่ 4 แบบร่างตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ขนมคุกกี้อีมา ที่ผ่านการคัดเลือกโดยกลุ่มชุมชน

#### อภิปรายผล

อภิปรายผลงานวิจัยการพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ขนมคุกกี้อีมา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา ปัจจุบันมีการผลิตรูปแบบผลิตภัณฑ์คุกกี้อีมาในรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ได้แก่ แบบกล่องพลาสติกใส และแบบถุงพลาสติกใส ซึ่งใช้วัสดุสำเร็จรูป และมีการบรรจุภัณฑ์แบบทำกันเองตามความเข้าใจของชุมชน ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่สามารถคงไว้ซึ่งคุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้ยาวนาน อีกทั้งไม่มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ ดึงดูดความสนใจของกลุ่มผู้บริโภค ดังนั้นการออกแบบบรรจุภัณฑ์ จึง



รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5  
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ต้องคำนึงถึง การปกป้องผลิตภัณฑ์ ควรใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นวัสดุกระดาษแข็งและวัสดุแบบถุงพลาสติกในการผลิต และมีองค์ประกอบตามหลักของบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม ควรมีการตรวจสอบแบบบรรจุภัณฑ์ก่อนนำมาบรรจุผลิตภัณฑ์ ภายในให้มีความน่ารับประทาน ด้านการอำนวยความสะดวก ควรให้หูหิ้วในตัวบรรจุภัณฑ์ในการถือจับให้ สะดวกสบายต่อผู้บริโภค ด้านการใช้งานบรรจุภัณฑ์ ควรใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีตัวล็อกสำหรับบรรจุภัณฑ์ สามารถ เปิด – ปิด ได้สะดวกในการรับประทานขนมคุกกี้ ด้านรูปแบบนำเสนอใจจดจำของบรรจุภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิด ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของนพพรณ ชิวอารี (2555, หน้า 7) ได้กล่าวว่า การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ดี ควร คำนึงถึง การปกป้องผลิตภัณฑ์ การบรรจุ การอำนวยความสะดวก การใช้งาน การจัดจำหน่าย และต้องมีรูปแบบที่ น่าสนใจ ในการออกแบบตราสินค้าของบรรจุภัณฑ์คุกกี้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา ควรใช้ องค์ประกอบของตราสัญลักษณ์ เป็น รูปภาพของนกและปลา เพื่อแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ภายในกลุ่ม ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามประวัติความเป็นมาทุ่งหันตรา มีชื่อเรียกเดิมว่า วังกาเหว่า ซึ่งสื่อความหมายถึงความ เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ ขนาดที่มีสัตว์ปีกบินผ่านยังต้องหันมาเชยชม ดังสุภาษิตว่า ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว จึงเกิด เป็นการถ่ายทอดรูปแบบตราสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ และสัตว์ปีก โดยกลุ่มชุมชนมีความเห็นสอดคล้องกัน ว่า ควรให้ นก เป็นตัวแทนของสัตว์ปีก และให้ ปลา เป็นตัวแทนของความอุดมสมบูรณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ปราณี เอี่ยมลออภักดิ์ (2552) ว่าตราสินค้าควรเริ่มจากการสร้างเอกลักษณ์ของตราสินค้าให้แตกต่างจากตราสินค้า อื่นๆ ที่มีอยู่ในตลาด โดยการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างบุคคลภายในองค์กร เป็นอันดับแรก ซึ่งการออกแบบ บรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์ขนมคุกกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา ควรมีการออกแบบที่หลากหลาย รูปแบบ ทั้งแบบของขนาดเล็ก แบบกล่องหลากหลายขนาด แบบบรรจุรวมหน่วย และแบบจำหน่ายตามเทศกาล สอดคล้องกับไพฑูรย์ ทองทรัพย์ (2551) ได้กล่าวว่า บรรจุภัณฑ์ที่ดีต้องมีการออกแบบที่หลากหลายให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การซื้อของผู้บริโภค เช่น การซื้อไปรับประทาน หรือซื้อเพื่อเป็นของขวัญต่างๆ เป็นต้น

#### ข้อเสนอแนะ

##### ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ก่อให้เกิดความรู้จากการศึกษาในสองด้าน ได้แก่ ด้านที่หนึ่งคือ ความรู้ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ ศึกษากระบวนการการผลิตตลอดจากขนมคุกกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้าน ทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชรในภาพรวม และด้านที่สอง คือ หลักการและแนวทางในการพัฒนาตลอดจากขนม คุกกี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา โดยใช้ตัวอย่างการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ นอกจากนี้ผู้ศึกษางานวิจัย สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ต่อไป หรือ สามารถนำไปต่อยอดเป็นรูปแบบงานในลักษณะอื่นๆ ได้อีก แต่หากมีผลผลิตที่เยอะหรือซบซ้อนเกินไปอาจทำให้ไม่ น่าสนใจ

##### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์อื่นๆ ภายในกลุ่มชุมชน เนื่องจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ทุกปี



รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5  
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เอกสารอ้างอิง

- นพวรรณ ชีวอารี. (2555). ศึกษาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์หมูแปรรูปเพื่อส่งเสริมการขาย. ปริญญาโท  
ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการออกแบบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี เอี่ยมล่ออภักดี. (2552). บทบาทของเอกลักษณ์ตราสินค้าในการกำหนดความนิยมตราสินค้า. วารสาร  
วิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 29(3 เดือนกรกฎาคม – กันยายน), 183 – 192.
- ไพฑูรย์ ทองทรัพย์. (2551). การออกแบบพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกแกงของกลุ่มเกษตรกรบ้านหัวแหลม. ตำบล  
โกรกพระ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ (รายงานการวิจัย). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ  
นครสวรรค์.
- สมบูรณ์ บัวแพง. (2560, สิงหาคม 13). ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านทุ่งหันตรา จังหวัดกำแพงเพชร.  
สัมภาษณ์.

The 5th Kamphaeng Phet Rajabhat University  
National Conference